

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 4. junija 2015*

„Predhodno odločanje — Obdavčenje — Direktiva 92/83/EGS — Trošarine — Pivo — Člen 4 — Neodvisne male pivovarne — Nižja trošarinska stopnja — Pogoji — Neobstoj proizvodnje z licenco — Proizvodnja v skladu s postopkom proizvodnje, ki je v lasti tretje osebe, in ga ta tudi odobri — Dovoljena uporaba znamk te tretje osebe“

V zadevi C-285/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (Francija) z odločbo z dne 3. junija 2014, ki je prispela na Sodišče 11. junija 2014, v postopku

Directeur général des douanes et droits indirects,

Directeur régional des douanes et droits indirects d'Auvergne

proti

Brasserie Bouquet SA,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi C. Vajda (poročevalec), predsednik senata, A. Rosas in E. Juhász, sodnika,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Brasserie Bouquet SA F. Molinié, odvetnik,
- za francosko vlado J.-S. Pilczner in D. Colas, agenta,
- za grško vlado K. Nasopoulou, agentka,
- za Evropsko komisijo F. Dintilhac in M. Wasmeier, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: francoščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 4(2) Direktive Sveta 92/83/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 206).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med directeur général des douanes et droits indirects in directeur régional des douanes et droits indirects d'Auvergne na eni strani ter družbo Brasserie Bouquet SA (v nadaljevanju: Brasserie Bouquet) na drugi zaradi uporabe nižje trošarinske stopnje za pivo, ki ga je ta proizvedla med letoma 2007 in 2010.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V tretji, sedmi in sedemnajsti uvodni izjavi Direktive 92/83 je navedeno:

„[...] zaradi pravilnega delovanja notranjega trga [je] treba določiti skupne opredelitve za vse zadevne izdelke;

[...] za pivo, proizvedeno v malih neodvisnih pivovarnah in etilni alkohol, proizveden v majhnih žganjarnah, [je] treba poiskati skupne rešitve, ki državam članicam omogočijo, da te izdelke obdavčijo s trošarino po nižji stopnji;

[...]

[...] v primerih, kadar države članice lahko obdavčujejo po nižjih stopnjah, to ne sme povzročiti izkrivljanja konkurence na notranjem trgu“.
- 4 Člen 4 Direktive 92/83 določa:

„1. Države članice lahko pivo, ki ga variyo neodvisne male pivovarne, obdavčijo po nižjih trošarinskih stopnjah, ki se lahko razlikujejo glede na letno proizvodnjo navedenih pivovarn skladno z naslednjimi omejitvami:

 - po nižjih stopnjah se ne obdavči podjetij, ki letno proizvedejo več kot 200000 hl piva,
 - nižje stopnje, ki so lahko pod najnižjo, ne smejo pa biti več kot 50 % nižje od standardne nacionalne trošarinske stopnje.

2. Za namen nižjih stopenj izraz ‚neodvisna mala pivovarna‘ pomeni pivovarno, ki je pravno in ekonomsko neodvisna od katere koli druge pivovarne, uporablja prostore, ki so fizično ločeni od prostorov katere koli druge pivovarne in nima licence. Kadar pa dve ali več malih pivovarn sodeluje in njihova skupna letna proizvodnja ne presega 200000 hl, se te pivovarne lahko obravnava kot eno neodvisno malo pivovarno.

3. Države članice zagotovijo, da se vse nižje trošarinske stopnje, ki jih lahko uvedejo, uporabljajo enako za pivo, ki ga na njihovo ozemlje dobavijo neodvisne male pivovarne iz drugih držav članic. Zlasti morajo zagotoviti, da je vsaka posamezna dobava iz drugih držav članic vedno obremenjena popolnoma enako kot nacionalna dobava.“

Francosko pravo

- 5 Člen 178-0a A priloge III k code général des impôts (splošni davčni zakonik), s katerim je prenesen člen 4 Direktive 92/83, določa:

„Za uporabo posebnih nižjih davčnih stopenj, navedenih v členu 520 A(I)(a), peti, šesti, sedmi in osmi odstavek, Splošnega davčnega zakonika se za malo neodvisno pivovarno šteje pivovarna s sedežem v državi članici Evropske skupnosti, ki kumulativno izpolnjuje ta merila:

1. letno proizvede manj kot 200.000 hl piva;
2. pravno in ekonomsko ni odvisna od katere koli druge pivovarne;
3. uporablja prostore, ki so fizično ločeni od prostorov katere koli druge pivovarne;
4. nima licence.

Kadar pa dve ali več malih pivovarn sodeluje in njihova skupna letna proizvodnja ne presega 200.000 hl, je te pivovarne mogoče obravnavati kot eno neodvisno malo pivovarno.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 6 Družba Brasserie Bouquet upravlja restavracijo, v kateri prodaja pivo, ki ga vari sama.
- 7 Ta proizvodnja je v skladu z dogovorom z dne 10. decembra 1998, naslovljenim „Pristopna pogodba za Cercle des trois brasseurs“ in sklenjenim z družbo ICO 3B SARL (v nadaljevanju: pristopna pogodba). Na podlagi pristopne pogodbe je družba ICO 3B SARL družbi Brasserie Bouquet dovolila uporabo njenih znamk in trgovskega imena LES 3 BRASSEURS ter se zavezala, da ji bo posredovala svoje strokovno znanje in med drugim dobavila kulture kvasovk.
- 8 Družba Brasserie Bouquet pa mora spoštovati obveznosti iz dokumenta „Biblija Cercle des trois brasseurs“, ki vsebuje pojasnila zlasti glede strokovnega znanja in postopka proizvodnje v zelo majhni pivovarni. Iz pristopne pogodbe je prav tako razvidno, da mora nekatere proizvode dobavljati izključno pri družbi ICO 3B SARL in da ji mora plačati pristopnino za „Cercle des 3 brasseurs“ in mesečno pavšalni znesek.
- 9 Ker je družba Brasserie Bouquet menila, da izpolnjuje pogoje, določene v členu 178-0a A priloge III k splošnemu davčnemu zakoniku, za malo neodvisno pivovarno, je količine piva, ki so bile varjene v njenih prostorih, pri carinski upravi prijavila na podlagi nižje trošarinske stopnje, določene v členu 520 A(I)(a) splošnega davčnega zakonika.
- 10 Navedena uprava je družbi Brasserie Bouquet poslala odločbo o odmeri davka, v kateri je nasprotovala tej nižji stopnji za obdobje od decembra 2007 do novembra 2010, in nato nanjo naslovila odločbo o izterjavi zneska, ki ga je zahtevala.
- 11 Ker je bila družbi Brasserie Bouquet zavrnjena upravna pritožba, pozneje pa tudi njena tožba pri tribunal de grande instance de Clermont-Ferrand, je vložila pritožbo pri cour d'appel de Riom, ki je njeni pritožbi ugodilo. Carinska uprava je zoper to odločbo pri Cour de cassation vložila kasacijsko pritožbo.

- 12 Zadnjenavedeno sodišče navaja, da je treba glede na pogoje iz člena 4 Direktive 92/83, da je pivovarno mogoče šteti za malo neodvisno pivovarno in da zato ta lahko uporabi nižjo trošarinsko stopnjo, za spor, o katerem odloča, izvedeti, kaj pomeni pogoj, da nima „licence“, kot je določen v navedenem členu 4(2).
- 13 V teh okoliščinah je Cour de cassation prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:
- „Ali je treba člen 4(2) [Direktive 92/83] razlagati tako, da se za proizvodnjo z licenco šteje izključno proizvodnja z licenco izkoriščanja patenta ali znamke, ali pa ga je mogoče razlagati tako, da se za proizvodnjo z licenco šteje proizvodnja v skladu s postopkom proizvodnje, ki je v lasti tretje osebe in ga ta tudi odobri?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 14 Kot opozarjata francoska vlada in Evropska komisija v pisnih stališčih, vprašanje za predhodno odločanje, kakor ga je oblikovalo predložitveno sodišče, predlaga dve mogoči razlagi pojma imeti „licenco“ v smislu člena 4(2) Direktive 92/83, medtem ko pristopna pogodba vsebuje elemente, ki lahko spadajo v obe razlagi. Na podlagi te pogodbe lahko namreč družba Brasserie Bouquet hkrati uporablja znamke družbe ICO 3B SARL in proizvaja pivo na podlagi njenega postopka proizvodnje.
- 15 Opozoriti je treba, da mora Sodišče v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem v skladu s členom 267 PDEU podati nacionalnemu sodišču uporaben odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. S tega vidika mora Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanja, ki so mu predložena (glej med drugim sodbo Le Rayon d'Or, C-151/13, EU:C:2014:185, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 16 V zvezi s tem iz obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja, da mora predložitveno sodišče za rešitev spora, o katerem odloča, izvedeti, ali proizvodnja piva v okoliščinah, kot so tiste, določene v pristopni pogodbi, pomeni, proizvodnjo z „licenco“ v smislu člena 4(2), prvi stavek, Direktive 92/83.
- 17 Postavljeno vprašanje je treba razumeti tako, da se v bistvu nanaša na vprašanje, ali za uporabo nižje trošarinske stopnje za pivo pogoj iz člena 4(2) Direktive 92/83, da pivovarna nima licence, ni izpolnjen, če zadevna pivovarna vari pivo v skladu s sporazumom, na podlagi katerega lahko uporablja znamke in postopek proizvodnje tretje osebe.
- 18 Glede pojma proizvodnje z „licenco“ iz člena 4(2) Direktive 92/83 je tako iz tretje uvodne izjave kot naslova te direktive razvidno, da je njen cilj – zaradi zagotovitve pravilnega delovanja notranjega trga – določiti skupne opredelitve za vse zadevne izdelke in da spada v okvir politike usklajevanja strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače. Za zagotovitev enotne uporabe Direktive 92/83 mora biti razlaga njenih pojmov neodvisna ter mora temeljiti na besedilu zadevnih določb in ciljih navedene direktive (glej sodbo Gluckauf Brauerei, C-83/08, EU:C:2009:228, točka 21 in navedena sodna praksa).
- 19 Poleg tega člen 4 Direktive 92/83 s tem, da pod nekaterimi pogoji določa nižjo trošarinsko stopnjo za pivo, ki ga varijo neodvisne male pivovarne, pomeni odstopanje od uporabe običajne trošarinske stopnje za pivo. Pogoje za uporabo navedene nižje trošarinske stopnje je zato treba razlagati ozko.
- 20 Glede teh pogojev odstavek 1 navedenega člena 4 vsebuje količinski pogoj, ki se nanaša na največjo letno proizvodnjo pivovarne v obsegu 200.000 hl piva. Odstavek 2 člena 4, ki določa, da neodvisna mala pivovarna pomeni pivovarno, ki je pravno in ekonomsko neodvisna od katere koli druge

pivovarne, uporablja prostore, ki so fizično ločeni od prostorov katere koli druge pivovarne, in nima licence, določa pogoj glede kakovosti v zvezi z njeno neodvisnostjo od katere koli druge pivovarne (glej v tem smislu sodbo *Glückauf Brauerei*, C-83/08, EU:C:2009:228, točke od 22 do 24).

- 21 Glede cilja Direktive 92/83 v zvezi s pivom, proizvedenim v malih neodvisnih pivovarnah, je iz sedme in sedemnajste uvodne izjave te direktive razvidno, da je njen cilj sprejeti skupne rešitve, ki bi državam članicam omogočile, da te izdelke obdavčijo s trošarino po nižji stopnji, in se hkrati izogniti temu, da bi znižane stopnje povzročile izkrivljanje konkurence na notranjem trgu. Zato je namen Direktive 92/83 izogniti se temu, da bi bila korist od takega znižanja trošarine odobrena pivovarnam, katerih velikost in zmogljivost proizvodnje bi lahko bili vir izkrivljanja na notranjem trgu (glej v tem smislu sodbo *Glückauf Brauerei*, C-83/08, EU:C:2009:228, točki 25 in 26).
- 22 Tako člen 4(2) Direktive 92/83 zahteva, da so male pivovarne, katerih letna proizvodnja piva je manjša od 200.000 hl, resnično neodvisne od katere koli druge pivovarne glede svoje pravne in ekonomske strukture ter strukture proizvodnje, kadar uporabljajo prostore, ki so fizično ločeni od prostorov katere koli druge pivovarne, in nimajo licence (sodba *Glückauf Brauerei*, C-83/08, EU:C:2009:228, točka 27).
- 23 Neobstoj licence je eden od pogojev, ki zagotavljajo, da je zadevna mala pivovarna res neodvisna od katerekoli druge pivovarne. Iz tega sledi, da je treba pojem „imeti licenco“ razlagati tako, da zajema proizvodnjo piva s kakršno koli obliko dovoljenja, iz katerega izhaja, da navedena mala pivovarna ni povsem neodvisna od tretje osebe, ki ji je dala tako dovoljenje. Tako je v primeru dovoljenja uporabe patenta, znamke ali postopka proizvodnje te tretje osebe.
- 24 Iz tega izhaja, da pivovarna, ki je v položaju družbe *Brasserie Bouquet*, ki proizvaja pivo v skladu s pristopno pogodbo, ne izpolnjuje pogoja iz člena 4(2) Direktive 92/83, da nima licence. Na podlagi te pogodbe ima namreč, prvič, pravico uporabljati znamke sopogodbenika. Drugič, ima dovoljenje za proizvodnjo piva po postopku proizvodnje družbe *ICO 3B SARL*, ker ima v skladu z navedeno pogodbo njeno strokovno znanje, kot je predpisan v dokumentu „*Biblija Cercle des 3 brasseurs*“, ki med drugim vsebuje opis postopka in načinov proizvodnje piva v zelo majhni pivovarni.
- 25 Glede na navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da za uporabo nižje trošarinske stopnje za pivo pogoj iz člena 4(2) Direktive 92/83, da pivovarna nima licence, ni izpolnjen, če zadevna pivovarna vari pivo v skladu s sporazumom, na podlagi katerega lahko uporablja znamke in postopek proizvodnje tretje osebe.

Stroški

- 26 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

Za uporabo nižje trošarinske stopnje za pivo pogoj iz člena 4(2) Direktive Sveta 92/83/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi strukture trošarin za alkohol in alkoholne pijače, da pivovarna nima licence, ni izpolnjen, če zadevna pivovarna vari pivo v skladu s sporazumom, na podlagi katerega lahko uporablja znamke in postopek proizvodnje tretje osebe.

Podpisi